

Allmänt om exportintyg

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Ta del av vad du som inspektör behöver tänka på för att utfärda exportintyg och vad som gäller vid användning av officiell stämpel.

Vad är ett exportintyg?

Exportintyg, eller också kallat hälsointyg eller veterinärintyg, är ett dokument som ska följa med en sändning om myndigheten i importlandet kräver detta. Det är främst animaliska livsmedel som kan ha detta krav. Livsmedelsverket tar fram dessa intyg i överenskommelse med importlandets myndighet och publicerar dessa tillsammans med importvillkor på vår hemsida. Intyget utfärdas på den exporterande anläggningen av den myndighet som har kontrollansvaret. Det kan vara en kommun eller Livsmedelsverket.

Exportintyg och villkor per land

Euroasiska ekonomiska unionen (EaEU)

Vem får utöva kontroll vid export?

För att få utfärda exportintyget krävs en anställning vid eller annan behörighet från den kontrollmyndighet som har kontrollansvar för den aktuella anläggningen. Kommuner och Livsmedelsverket ansvarar för kontroll av livsmedel. Jordbruksverket, som är ansvarig för djurhälsa, ansvarar för kontroll av levande djur och produkter som inte är avsedda som livsmedel, till exempel djurfoder.

Ibland har du som kontrollpersonal uppdrag från fler än en myndighet. I dessa fall är det viktigt att vid varje exporttillfälle tänka efter vilken myndighet du företräder och vilka befogenheter du i det fallet har att utfärda exportintyg. Det är också viktigt att kontrollera att rätt intygsformulär och rätt stämpel används.

Om det står veterinär i signeringsraden så måste en veterinär utfärda intyget. Står det officiell inspektör så spelar det ingen roll vilken typ av inspektör som ska utfärda intyget. Står det både veterinär och officiell inspektör i intyget så förväntas företaget stämma av med landet vilken typ av inspektör som krävs ska utfärda intyget.

Godkänd anläggning

Det är viktigt att både du och företaget kontrollerar att anläggningen är godkänd för export av den specifika produkten till det aktuella landet innan man utfärdar ett intyg. Vissa importländer kräver att anläggningen ska vara godkänd för export till importlandet och finnas med på en lista över godkända anläggningar vid importlandets myndighet(er). När ett importland har ett sådant krav så publicerar Livsmedelsverket dessa listor på vår hemsida. Animaliska livsmedel ska dessutom exporteras från anläggningar som uppfyller reglerna om godkännande och registrering i förordning (EU) nr 853/2004.

Officiell stämpel

Exportintygen ska stämplas med den behöriga myndighetens officiella stämpel. Den personliga stämpeln kan användas för namnförtydligande eller så skrivs namnet tydligt för hand på intyget. Den personliga stämpeln innehåller inspektörens namn och veterinärnummer tillsammans med myndighetens namn.

Vissa länder kräver signaturlista över den kontrollpersonal som utfärdar exportintyg.

Vid Livsmedelsverket ansvarar respektive teamchef för att en regelbundet uppdaterad lista finns tillgänglig. I listan ska det ingå namn, titel och signatur samt den officiella stämpeln (ej personlig stämpel). Teamchefen ansvarar för att uppdatera listan årligen samt revidera den löpande när stämplat lämnas ut/dras in.

Varje teamchef ansvarar för:

1. Att stämplat beställs
2. Att stämplat distribueras

3. Att skapa listor och föra journal över exportpersonalens signaturer och stämplrar
4. Tillbakadragande av stämplrar
5. När ny inspektör beställer en stämpel ska listan kompletteras

Kontrollpersonalen ansvarar för att stämplarna förvaras på ett säkert sätt och att de återlämnas efter avslutad anställning. Teamchefen ansvarar för att stämplrar från kontrollpersonal dras in vid avslutad anställning eller då den anställde byter arbetsuppgifter. Gamla stämplrar ska skickas till exportgruppen vid huvudkontoret.

Slakterier som uppfyller EU:s krav märker slaktkroppar med en oval stämpel med slakteriets EU-godkännandenummer. Denna ovala stämpel ska inte användas för att stämpla exportintyg.

Referensnummer i intyg

Exportintyget ska märkas upp med ett unikt referensnummer som ges av kontrollpersonalen. Livsmedelsverket använder sig av modellen löpnummer/årtal/anläggningsnummer, exempelvis 00044-2020-0345. Undantag är intyg till länder inom Euroasiatiska ekonomiska unionen (EaEU) som har unika förtryckta nummer. Varje sida ska märkas med referensnummer där det är angivet.

Arkivering av intyg

Kopior av utfärdade exportintyg ska sparas i minst 3 år av den behöriga myndigheten digitalt i ett diariesystem alternativt som en papperskopia. Livsmedelsverket sparar intygen i diariesystemet som kallas för exportjournalen.

Ersättningsintyg och Återkallande av intyg

Ibland stoppas en sändning upp i gränsen till importlandet för att hälsointyget innehåller fel uppgifter eller saknar uppgifter. Då kan ett nytt intyg, dvs ett ersättningsintyg, utfärdas för sändningen. Samtidigt återkallas det ursprungliga originalintyget och makuleras. Om sändningen har tagit sig in i landet så är inte ersättningsintyg längre möjligt att utfärda.

Det nya intyget ska:

1. ges ett nytt referensnummer som tydligt visar att det är ett ersättningsintyg.
2. märkas högst upp på första sidan med följande text: " This certificate replaces the certificate with reference number XXXX due to...". Fortsätt meningen med anledningen till varför ett nytt intyg utfärdas, exempelvis saknade uppgifter, felaktig mottagaradress mm. Alternativt kan en förklarande text skrivas i ett följebrev.

Till vissa länder kan svenska ambassaden i landet kommunicera med myndigheten för att få loss sändningen. I det fallet skicka sändningsnumret och utfärdat hälsointyg för sändningen till exportfragor@slv.se. Ange samtidigt varför sändningen stoppas upp och kontaktuppgifter till importören i landet.

För mer information gå Livsmedelsverkets e-utbildning.

Pre-exportintyg

Ett pre-exportintyg är ett intyg från kontrollmyndigheten i ett EU land som gör det möjligt för ett annat EU land att utfärda sitt lands exportintyg för exportprodukten. Intyget skickas inte vidare till importlandet utanför EU.

Fångstintyg, Beredningsintyg och Lagringsintyg

När fiskeriprodukter exporteras kan vissa importländer kräva att sändningen åtföljs av ett fångstintyg, alltså ett dokument som visar att fisken är lagligt fångad. Intyget utfärdas av myndigheten i det land där fartyget är flaggat, det vill säga där fartyget är godkänt/registrerat för hantering av fiskeriprodukter. Fångstintyg beställs av Havs och vattenmyndigheten.

Fångstintyg - Havs och vattenmyndigheten

Dessutom kan ett beredningsintyg och ett lagringsintyg begäras av importlandet. I det land där fisken har processats kan ett beredningsintyg (processing statement) skapas och i det land där produkten lagrats kan ett lagringsintyg (proof of storage) skapas. Beredningsintyget valideras av beredningsanläggningens kontrollmyndighet och lagringsintyget valideras av Tullverket. Importören behöver intygen i förväg innan sändningen anländer till importlandet.

Ett beredningsintyg är framtagen enligt bilaga IV till förordning (EG) nr 1005/2008. Om landets myndighet begär detta intyg kan du höra med din importör i landet om intyget fungerar.

Blankett för beredningsintyg - LIVS 448 Processing Statement

Plombering

Containrar ska förses med plomber av god kvalitet och med unika nummer. En blyplomb är inte en unik plomb och är därför inte tillräcklig. Den enklaste plastplomben med ett unikt nummer är däremot godtagbar. Företaget ska ha rutiner som säkerställer sambandet mellan plombnummer och sändning. Företaget ansvarar också för beställning och betalning av plomber. Sambandet mellan plombnummer på exportintyget och den sändning som intyget gäller ska alltid säkerställas. Exportkontrollpersonalen har alltid rätt att vara närvarande vid plombering. Kontrollpersonalen bör föra journal över använda plomber.

Information om sjukdomar

Många exportintyg innehåller olika krav för sjukdomar som du som inspektör ska intyga för. Därför är det viktigt för dig som inspektör att hålla koll på aktuell sjukdomsstatus för de produkter som ska exporteras. Tänk också på att råvarorna i produkterna kan ha annat ursprung än exportlandet.

World Organisation for Animal Health (OIE) har mer information om ett lands djursjukdomsstatus, de senaste inträffade fallen av djursjukdomar, och olika länders status för Bovine spongiform encephalopathy (BSE).

OIE om djursjukdomar - World organisation for animal health - OIE

Länders BSE status - World organisation for animal health - OIE

OIE - World organisation for animal health

Du kan också hitta information om anmälningspliktiga sjukdomar på Jordbruksverkets webbplats. Djursjukdomar som normalt inte förekommer i Sverige är också anmälningspliktiga även om de inte är listade i bilagan. Statistik över anmälningspliktiga djursjukdomar publiceras av Jordbruksverket årligen.

Anmälningsskyldighet av sjukdomar och smittämnen - Jordbruksverket

Statistik över anmälningspliktiga djursjukdomar - Jordbruksverket

Om vissa djursjukdomar förekommer i Sverige kan Jordbruksverket upprätta skydds- och övervakningszoner runt det smittade området och exportintyg får inte utfärdas från de avgränsade områdena, till exempel kommuner eller län. Vid export från områden som inte omfattas av sjukdomsutbrottet ska alla eventuella ytterligare villkor i exportintygen följas noga. Dessa villkor kan variera mellan olika länder utanför EU. I vissa fall kan sådana ytterligare villkor innebära att det inte är möjligt att utfärda något exportintyg.

Information om restriktioner i exporten hittar du på Jordbruksverkets hemsida. För information om djursjukdomar i landet, inklusive eventuella utbrott, ska man vända sig till Jordbruksverket som är den ansvariga centrala myndigheten för dessa frågor.

Information om restriktioner i exporten - Jordbruksverket

Senast uppdaterad 3 april 2023 Ansvarig grupp SV_MEX